Panel Dyfarnu Cymru Adroddiad Blynyddol

Blwyddyn 2017 – 2018

PDC / APW

PANEL DYFARNU CYMRU
ADJUDICATION PANEL FOR WALES

Cynnwys

Rhagair		3
Adran 1	Amdanom ni	4
Adran 2	Perfformiad a Chynnydd	8
Adran 3	Crynodebau o Achosion	12
Adran 4	Ein Cwsmeriaid	14
Adran 5	Blaenoriaethau Busnes	15
Adran 6	Gwariant	16

OGL © Hawlfraint y Goron 2018 WG35947 ISBN digidol 978-1-78964-388-6

Rhagair

Dyma fy nhrydydd adroddiad blynyddol fel Llywydd Panel Dyfarnu Cymru. Mae'r adroddiad yn cwmpasu'r cyfnod o 1 Ebrill 2017 i 31 Mawrth 2018.

Ein nod yw sicrhau bod y Panel yn gweithio er budd pawb yng Nghymru sy'n dod o dan ein hawdurdodaeth, drwy ddelio ag unrhyw anghydfodau yn effeithlon ac effeithiol. Yn benodol, rydym yn gwneud pob ymdrech i sicrhau bod pawb sy'n gysylltiedig â'r anghydfod yn teimlo bod yr anghydfod wedi cael ei ddatrys yn deg o fewn cyfnod byr fel sy'n rhesymol. Rydym hefyd yn ymwybodol bod yn rhaid i'r cyhoedd yn ehangach fod yn hyderus y bydd unrhyw dorri ar y Cod Ymddygiad gan aelodau yn cael ei drin yn deg ac mewn modd amserol er mwyn cynnal ymddiriedaeth a hyder mewn democratiaeth leol.

Yr un themâu sydd wedi codi yn yr achosion a glywyd gan PDC dros y flwyddyn ddiwethaf; sef aelodau etholedig yn bwlio ac yn aflonyddu ar swyddogion cynghorau a methu dangos parch ac ystyriaeth. Mae hyn wedi ei gwneud yn ofynnol i baneli PDC bwyso a mesur yn ofalus hawl hanfodol cynrychiolwyr mewn democratiaeth i fynegi eu barn (yn arbennig mewn cyd-destun gwleidyddol) a hawl pobl eraill i beidio â chael eu bwlio neu eu cam-drin yn y gweithle. Pan mae sylwadau o'r fath yn gysylltiedig ag anableddau, ymddangosiadol neu wirioneddol, mae PDC yn ystyried gweithgareddau o'r fath yn rhai a allai fod yn wahaniaethol sydd, yn fwy na thebyg, yn galw am gyfyngu ar yr hawl i ryddid mynegiant. Gobeithio y bydd aelodau yn cofio bod ganddynt, pan fyddant yn delio â swyddogion cynghorau, statws cyflogwr i bob pwrpas, yn arbennig os ydynt yn swyddogion iau neu anabl.

Hefyd yn y flwyddyn ddiwethaf, braf yw gallu dweud bod PDC wedi atgyfnerthu ei dîm o arweinwyr drwy greu rôl Dirprwy Lywydd a phenodi Ms Siân Jones i'r rôl honno.

Mae croeso i chi ofyn unrhyw gwestiynau neu wneud sylwadau ar unrhyw agwedd ar waith y Panel, neu ar gynnwys yr Adroddiad, a dylid eu cyfeirio yn y lle cyntaf at y Cofrestrydd.

Claire Sharp
Llywydd, Panel Dyfarnu Cymru

Adran 1 – Amdanom ni

Yn yr adran hon:

- Sail ar gyfer PDC
- Swyddogaeth PDC
- Rheoliadau PDC
- Proses PDC
- Aelodau PDC
- Penodiadau
- Hyfforddiant
- Cysylltu â PDC
- Defnyddio PDC

Sail ar gyfer PDC

Mae Panel Dyfarnu Cymru (PDC) yn dribiwnlys annibynnol a sefydlwyd i benderfynu ar honiadau o dorri amodau Cod Ymddygiad statudol awdurdod gan aelodau etholedig ac aelodau cyfetholedig o gynghorau sir, bwrdeistrefi sirol a chynghorau cymuned, awdurdodau tân ac awdurdodau parciau cenedlaethol yng Nghymru.

Sefydlwyd PDC dan Ran III Deddf Llywodraeth Leol 2000.

Swyddogaeth PDC

Mae'r Cod Ymddygiad ar gyfer awdurdod yn darparu cyfres o safonau i'w aelodau y mae disgwyl iddynt lynu wrthynt mewn bywyd cyhoeddus. Mae'r cod ymddygiad yn cynnwys amrywiol ofynion o ran sut y dylai aelodau ymddwyn, ac mae'n cynnwys gofynion o ran cydraddoldeb, buddiannau personol a buddiannau sy'n rhagfarnu, gwybodaeth gyfrinachol, adnoddau eu hawdurdod a'r angen i osgoi dwyn anfri ar eu swydd neu awdurdod.

Mae gan y Panel ddwy swyddogaeth statudol yng nghyswllt torri'r Cod Ymddygiad:

- ffurfio tribiwnlysoedd achos neu dribiwnlysoedd achos interim ("Tribiwnlysoedd Achos") i ystyried **cyfeiriadau** gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru, ar ôl ymchwilio i honiadau bod aelod wedi methu cydymffurfio â Chod Ymddygiad ei awdurdod, ac
- ystyried **apeliadau** gan aelodau yn erbyn penderfyniadau pwyllgorau safonau awdurdodau lleol eu bod wedi torri'r Cod Ymddygiad ("Tribiwnlysoedd Apêl").

Rheoliadau PDC

Mae PDC yn gweithredu yn unol â'i reoliadau gweithdrefnol a deddfwriaeth gysylltiedig arall. Mae'r rheoliadau'n sicrhau bod pob achos a glywir gan PDC yn cael eu trin yn deg, yn gyson, yn brydlon ac yn gyfiawn. Maent yn sicrhau bod pawb sy'n dod gerbron PDC yn deall yn glir y camau mae'n rhaid iddynt eu dilyn er mwyn cyflwyno ffeithiau'r anghydfod a'r dadleuon perthnasol yn effeithiol i PDC. Maent hefyd yn sicrhau bod pob parti mewn achos yn deall dadleuon y parti arall ac yn gallu ymateb iddynt.

Caiff gweithdrefnau PDC eu llywodraethu gan y ddeddfwriaeth ganlynol:

- Deddf Llywodraeth Leol 2000 (fel y'i diwygiwyd).
- Rheoliadau Dyfarniadau gan Dribiwnlysoedd Achos a Thribiwnlysoedd Achos Interim (Cymru) 2001 (fe y'u diwygiwyd), a
- Rheoliadau Archwiliadau Llywodraeth Leol (Swyddogaethau Swyddogion Monitro a Phwyllgorau Safonau) (Cymru) 2001 (fel y'u diwygiwyd).

Proses PDC

Rhaid i unrhyw un sy'n dymuno ymateb i gyfeiriad gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru neu wneud cais am ganiatâd i apelio i PDC lenwi'r ffurflen berthnasol a'i hanfon at PDC.

Mewn gwrandawiad PDC bydd y panel yn cynnwys cadeirydd sydd wedi ymgymhwyso yn y gyfraith a 2 aelod lleyg. Gall aelodau sydd wedi ymgymhwyso yn y gyfraith hefyd eistedd fel aelodau lleyg. Fel arfer, caiff gwrandawiadau PDC eu cynnal yn gyhoeddus ac mewn lleoliad sy'n agos at ardal yr awdurdod.

Mae PDC yn cyhoeddi ei benderfyniadau ar wefan PDC. Gellir apelio yn erbyn penderfyniadau Tribiwnlysoedd Achos ar seiliau cyfyngedig i'r Uchel Lys. I ddechrau, rhaid ceisio caniatâd gan yr Uchel Lys i apelio i'r Uchel Lys.

Rhoddir canllawiau a gwybodaeth lawn am PDC a'i weithdrefnau ar wefan PDC. Fel arall, cysylltwch â thîm gweinyddol PDC i gael rhagor o wybodaeth neu os hoffech dderbyn cyhoeddiadau mewn fformat gwahanol. Mae'r manylion cysylltu i'w gweld ar dudalen 7.

Aelodau PDC

Gwneir penodiadau i PDC gan Brif Weinidog Cymru yn dilyn ystyried argymhellion a wnaed gan y Comisiwn Penodiadau Barnwrol.

Llywydd	Mae gan y Llywydd gyfrifoldeb barnwrol am PDC a'i aelodau.
Dirprwy Lywydd	Mae'r Dirprwy Lywydd yn cynorthwyo'r Llywydd ac yn cyflawni dyletswyddau Llywydd os nad yw'r Llywydd yn gallu cyflawni ei dyletswyddau, dros dro neu'n barhaol.
Aelodau Cyfreithiol	Mae aelodau cyfreithiol yn gyfreithwyr cymwysedig ac yn gyfrifol am gynnal trafodaethau mewn gwrandawiadau ac am gynghori'r Ysgrifenyddiaeth ar faterion cyfreithiol. Mae aelodau cyfreithiol yn ysgrifennu penderfyniadau PDC ac yn rhoi cyfarwyddiadau lle bo angen.
Aelodau Lleyg	Mae gan aelodau lleyg ystod eang o wybodaeth a phrofiad sy'n berthnasol i waith PDC.

Y Tîm Gweinyddol

Mae dyletswyddau gweinyddol bob dydd yn cael eu dirprwyo i'r tîm gweinyddol. Y tîm sy'n delio a'r holl waith papur rhagarweiniol ac yn prosesu ceisiadau i PDC. Mae'r tîm gweinyddol yn ymgynghori â'r Llywydd a/neu'r aelodau cyfreithiol ynghylch yr holl bwyntiau cyfreithiol sy'n codi yn ystod y camau rhagarweiniol cyn gwrando ar achosion, ac yn rhoi gwybod i'r partïon yn ysgrifenedig am y penderfyniadau a'r cyfarwyddiadau. Mae'r tîm gweinyddol yn gweithredu fel pwynt cyswllt ar gyfer cadeiryddion, aelodau a defnyddwyr PDC, ac yn mynychu gwrandawiadau i helpu i sicrhau bod achosion yn mynd rhagddynt yn effeithlon.

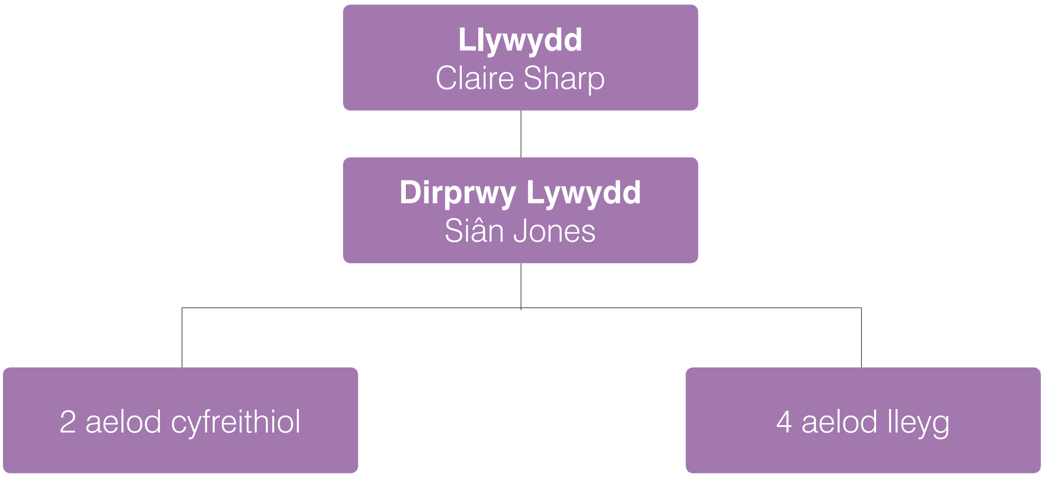

Penodiadau

Yn ystod y cyfnod hwn, rydym wedi penodi Ms Siân Jones yn Ddirprwy Lywydd yn dilyn proses recriwtio annibynnol i weithredu ar ran y Llywydd os digwydd iddi fethu ymgymryd â'i dyletswyddau, dros dro neu'n barhaol. Bydd y Dirprwy Lywydd hefyd yn arwain ar feysydd y cytunir arnynt â'r Llywydd ar ddechrau bob blwyddyn. Yn ystod y cyfnod hwn, roedd y Dirprwy Lywydd yn gyfrifol am gyfathrebu ac allgymorth.

Hyfforddiant

Cynhaliwyd seminar hyfforddi yn ystod mis Mehefin 2017 a oedd yn canolbwyntio'n benodol ar grefft y barnwr. Mae rhaglen reolaidd o werthuso perfformiad ar gyfer aelodau PDC wedi cael ei chwblhau dros flynyddoedd blaenorol. Rhagwelir y bydd y rhaglen nesaf o werthuso perfformiad aelodau PDC yn cychwyn yn ystod blwyddyn 2018/19.

Cysylltu â PDC

I gysylltu â Thîm Gweinyddol PDC:

Cyfeiriad PDC:	Panel Dyfarnu Cymru Adeiladau'r Llywodraeth Spa Road East Llandrindod Powys LD1 5HA
Llinell Gymorth PDC:	03000 259805
E-bost PDC:	adjudication.panel@gov.wales

Defnyddio PDC

Mae PDC yn hapus i gyfathrebu â chi yn Gymraeg neu yn Saesneg. Os nad oes neb sy'n siarad Cymraeg ar gael ar unwaith, byddwn yn trefnu i aelod Cymraeg o staff eich ffonio chi'n ôl.

Gallwch ddewis cael cynnal eich gwrandawiad yn Gymraeg neu yn Saesneg. Os nad Cymraeg na Saesneg yw eich iaith gyntaf a'ch bod yn dymuno siarad yn eich iaith gyntaf yn ystod y gwrandawiad, gallwn drefnu i gyfieithydd fod yn bresennol. Os oes angen dehonglydd iaith arwyddion i ddod i'r gwrandawiad, byddwn yn trefnu hynny.

Gwneir darpariaeth os bydd gennych chi, neu unrhyw un sy'n dod gyda chi i'r gwrandawiad, unrhyw ofynion eraill o ran mynediad a allai effeithio ar ein trefniadau ar gyfer y gwrandawiad.

Er mwyn gallu trefnu i gyfieithwyr/dehonglwyr fod yn bresennol neu er mwyn darparu ar gyfer unrhyw anghenion ychwanegol sydd gan fynychwyr, rhaid rhoi digon o rybudd i'r tîm gweinyddol ymlaen llaw.

Adran 2 – Perfformiad a Chynnydd

Yn yr adran hon:

- Niferoedd ac ystadegau
- Data Gwrandawiadau
- Apeliadau pellach
- Cyflawni yn erbyn dangosyddion perfformiad allweddol
- Cwynion

Niferoedd ac Ystadegau

Mae blwyddyn Tribiwnlys yn rhedeg o fis Ebrill i fis Mawrth. Gan fod nifer yr achosion a dderbynnir yn gymharol isel, rhoddir ffigurau am gyfnod o 5 mlynedd i alluogi cymharu.

Dyma'r ystadegau a gaiff eu casglu:

- Nifer y cyfeiriadau a'r apeliadau a dderbyniwyd
- Y math o geisiadau a dderbyniwyd ac a gofrestrwyd
- Nifer y ceisiadau a gwblhawyd yn derfynol
- Canlyniad y ceisiadau

Graff 2.1: Nifer y cyfeiriadau ac apeliadau a dderbyniwyd fesul blwyddyn

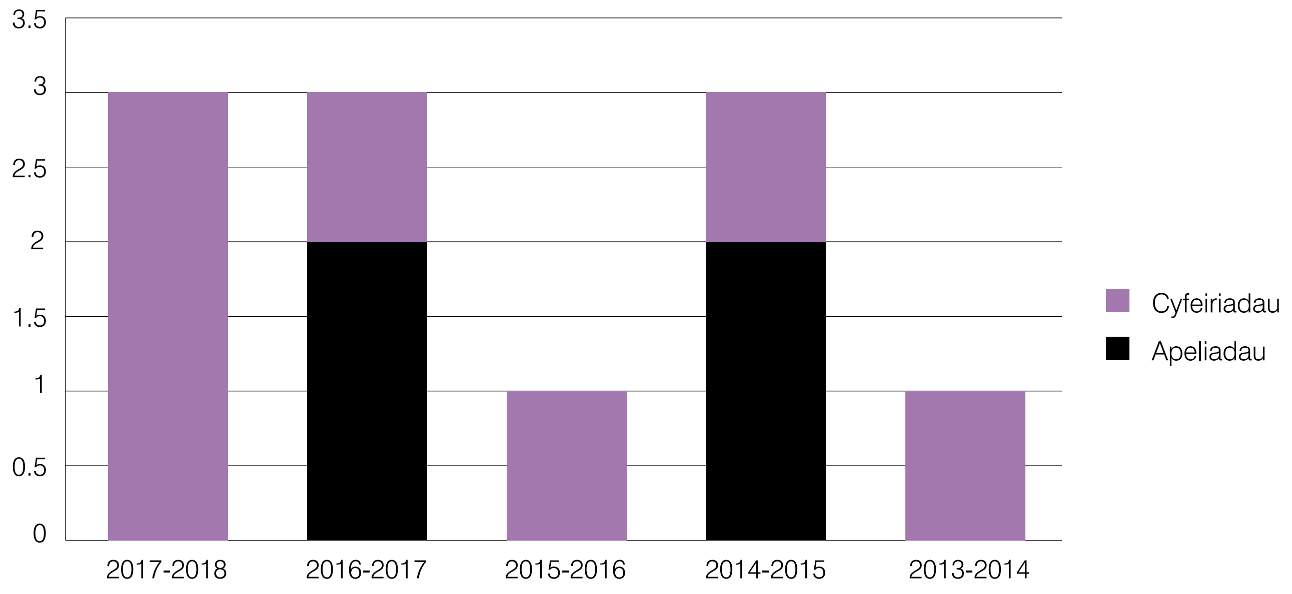

Graff 2.2: Nifer y cyfeiriadau ac apeliadau y penderfynwyd arnynt fesul blwyddyn Ebrill 2013-Mawrth 2018

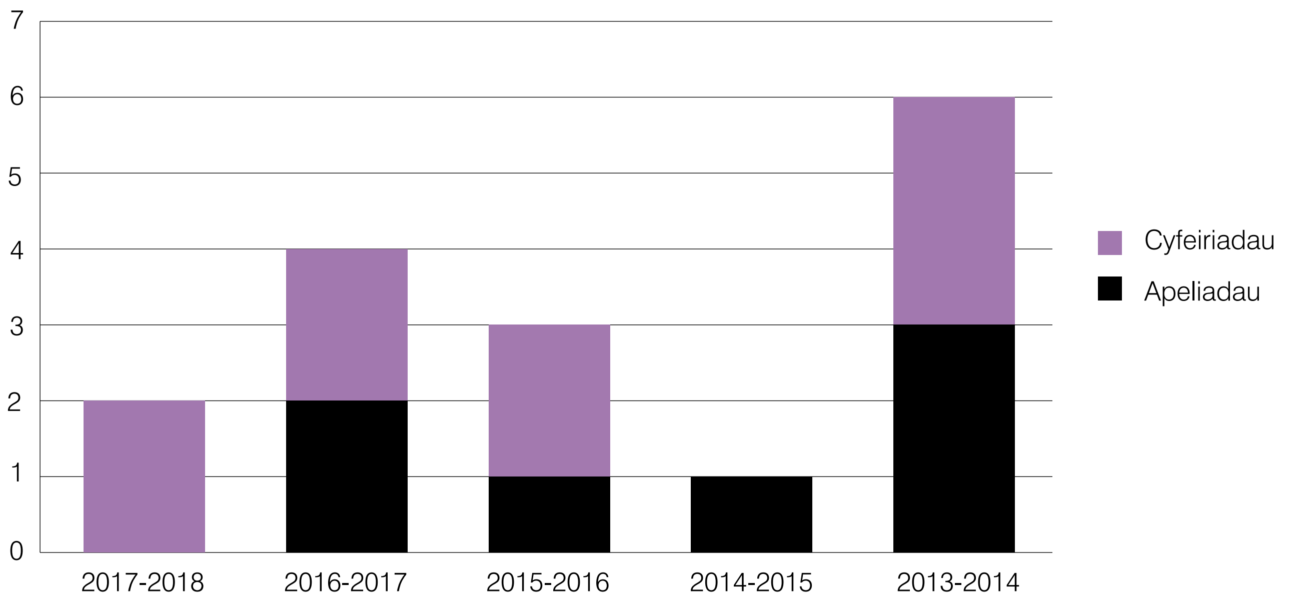

Siart 2.3: Canlyniadau cyfeiriadau ac apeliadau Ebrill 2013-Mawrth 2018

Mae'r siart isod yn dangos canlyniadau cyfeiriadau ac apeliadau a benderfynwyd gan y Panel Dyfarnu dros y 5 mlynedd diwethaf

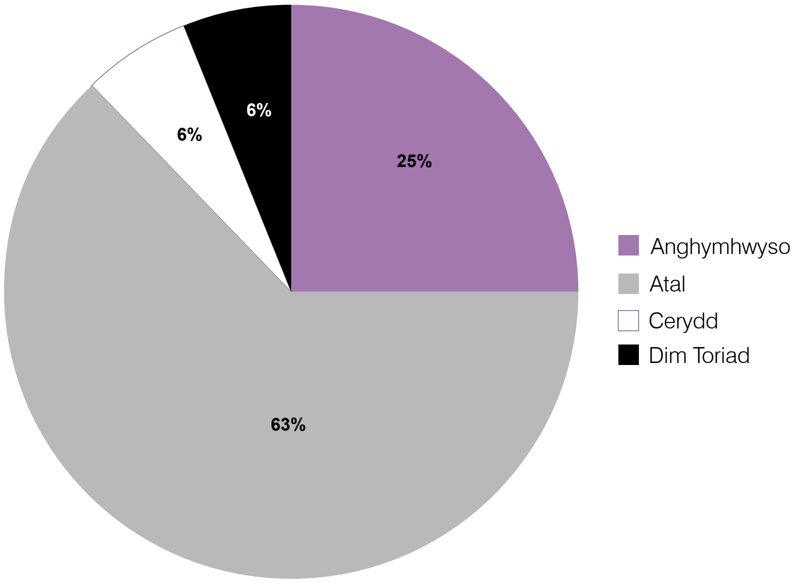

Graff 2.4: Torri amodau yn ôl math Ebrill 2013-Mawrth 2018

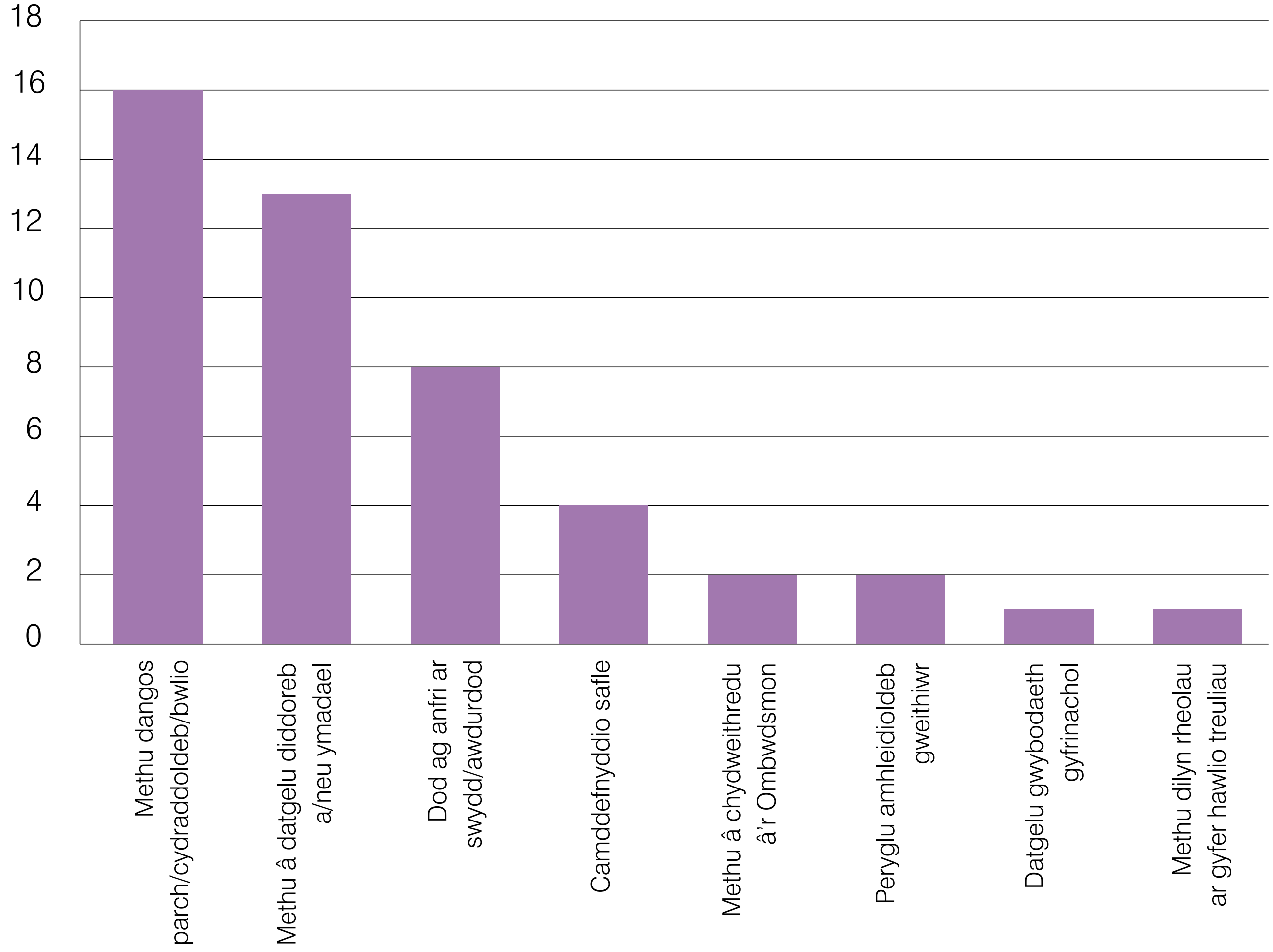

Data gwrandawiadau

Yn ystod 2017-2018, aeth 2 atgyfeiriad gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru ymlaen i wrandawiad, a oedd yn golygu 3 diwrnod o wrandawiadau i gyd gyda'i gilydd:

Math	**Hyd (diwrnodau)**
Cyfeiriad	3 diwrnod gwrandawiad
Apêl	0 diwrnod gwrandawiad

Hefyd, cynhaliwyd 1 cynhadledd dros y ffôn mewn perthynas â'r achosion hyn.

Apeliadau pellach

Gellir gwneud cais am ganiatâd i apelio yn erbyn penderfyniad Tribiwnlys Achos neu Dribiwnlys Achos Interim ar seiliau cyfyngedig i'r Uchel Lys. Dros gyfnod yr adroddiad hwn, ni wnaed unrhyw geisiadau am ganiatâd.

Cyflawni yn erbyn dangosyddion perfformiad allweddol

Er mwyn monitro pa mor effeithiol mae gwasanaethau'n cael eu darparu, mae gennym ddangosyddion perfformiad allweddol ar gyfer mesur dwy agwedd allweddol ar ein busnes; sef cyflymder ein gwasanaeth ac ansawdd y gwasanaeth drwy foddhad cwsmeriaid.

Er mwyn mesur cyflymder ein gwasanaeth, mae gennym gyfres o ddangosyddion perfformiad sylfaenol sy'n seiliedig ar yr amser a gymerir i brosesu cais – o'r adeg y bydd cais yn cyrraedd i'r gwrandawiad neu pan fydd wedi'i gwblhau (gweler isod). Er mwyn mesur boddhad cwsmeriaid, rydym yn defnyddio dangosydd sy'n deillio o ffurflenni adborth a gyhoeddir pan fydd achos wedi dod i ben (gweler adran 4).

Cyflymder ein gwasanaeth 2017-2018

Targed: wedi ymdrin â 95% o ymholiadau neu wedi derbyn 95% o achosion o fewn 10 diwrnod gwaith iddynt gyrraedd	Cyrhaeddwyd y targed mewn 100% o'r achosion
Targed: 100% o hysbysiadau gwrandawiad wedi'u cyflwyno i atebydd/apelydd o leiaf 15 diwrnod gwaith cyn y gwrandawiad ac o leiaf 5 diwrnod gwaith cyn unrhyw wrandawiad a ohiriwyd	Cyrhaeddwyd y targed mewn 100% o'r achosion
Targed: 100% o'r hysbysiadau gwrandawiad wedi'u cyflwyno i dystion o fewn 10 diwrnod gwaith i'r gwrandawiad	Cyrhaeddwyd y targed mewn 100% o'r achosion
Targed: 90% o'r penderfyniadau wedi'u cyhoeddi cyn pen 30 diwrnod gwaith ar ôl y gwrandawiad	Cyrhaeddwyd y targed mewn 100% o'r achosion
Targed: Gollwng 75% o'r ceisiadau cyn pen 12 mis	Cyrhaeddwyd y targed mewn 100% o'r achosion

Cwynion

Nid oedd PDC wedi derbyn unrhyw gwynion ffurfiol yn ystod y cyfnod adrodd dan sylw.

Adran 3: Crynodebau o achosion

Yn yr adran hon:

- Cyfeiriadau
- Apeliadau

Cyfeiriadau

Yn ystod y cyfnod adrodd cynhaliwyd 2 wrandawiad tribiwnlys achos o ganlyniad i gyfeiriadau gan yr Ombwdsmon. Mae crynodebau o'r achosion a benderfynwyd gan PDC i'w gweld isod.

APW/001/2017-018/CT
Cyngor Sir y Fflint

Honnwyd bod y cynghorydd wedi torri Cod Ymddygiad Cyngor Sir y Fflint drwy beidio â dangos parch ac ystyriaeth tuag at bobl eraill a drwy ymddwyn mewn ffordd a oedd yn bwlio ac yn aflonyddu ar eraill.

Roedd y digwyddiad wedi codi yn sgil negeseuon e-bost roedd y cynghorydd wedi eu hanfon at un o swyddogion y cyngor wrth godi materion ar ran ei hetholwyr. Roedd y cynghorydd wedi mynegi ei barn am swyddog penodol, nad oedd wedi cael y dasg o ddelio â'r mater dan sylw, mewn negeseuon e-bost at nifer o bartïon.

Canfu'r Tribiwnlys Achos yn unfrydol bod y cynghorydd wedi methu â chydymffurfio â Chod Ymddygiad Cyngor Sir y Fflint fel a ganlyn:

- Mae'n rhaid i chi ddangos parch ac ystyriaeth tuag at eraill (paragraff 4(b)).
- Mae'n rhaid i chi beidio â bwlio nac aflonyddu ar unrhyw un (paragraff 4(c)).

Daeth y Tribiwnlys Achos i'r casgliad unfrydol y dylid gwahardd y cynghorydd am gyfnod o 14 mis rhag bod na dod yn aelod o Gyngor Sir y Fflint nac o unrhyw awdurdod perthnasol arall yn ôl ystyr hynny yn Neddf Llywodraeth Leol 2000. Nododd bod y cynghorydd wedi ymddangos gerbron PDC o'r blaen ac wedi ymrwymo i gydymffurfio'n llawn â gofynion y Cod Ymddygiad. Daeth y Tribiwnlys Achos i'r casgliad fod y cynghorydd wedi gweithredu yn ddi-hid neu'n fwriadol, ac wedi methu â chydweithredu ag ymchwiliad yr Ombwdsmon.

APW/002/2017-018/CT
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

Honnwyd bod y cynghorydd wedi torri Cod Ymddygiad Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy drwy beidio â chyflawni ei ddyletswyddau gan roi sylw dyledus i'r egwyddor o gyfle cyfartal i bob person, drwy fethu â dangos parch ac ystyriaeth tuag at eraill, drwy ymddwyn mewn ffordd a oedd yn bwlio ac yn aflonyddu ar eraill, drwy weithredu mewn ffordd a oedd yn peryglu neu a oedd yn debygol o beryglu didueddrwydd y rheini sy'n gweithio i'r awdurdod neu ar ran yr awdurdod, drwy ddatgelu gwybodaeth gyfrinachol, drwy ymddwyn mewn ffordd a fyddai'n rhesymol ei hystyried yn un a fyddai'n dwyn anfri ar y swydd neu'r awdurdod, drwy ddefnyddio neu geisio defnyddio ei safle yn amhriodol er mwyn rhoi neu sicrhau mantais iddo'i hun neu i unrhyw un arall neu greu neu osgoi anfantais iddo'i hun neu i unrhyw un arall, drwy geisio dylanwadu ar benderfyniad yr oedd ganddo fuddiant sy'n rhagfarnu ynddo, a drwy wneud

sylwadau ysgrifenedig am benderfyniad yr oedd ganddo fuddiant sy'n rhagfarnu ynddo.

Roedd y digwyddiad wedi codi yn dilyn tynnu un o gydnabod personol agos y cynghorydd o'i rôl fel llywodraethwr ysgol, ac yn dilyn enwi'r cynghorydd yn y llythyr cychwynnol oddi wrth y Cyngor yn hysbysu'r unigolyn o'r bwriad i'w dynnu o'i rôl. Yn sgil hyn, roedd y cynghorydd wedi gwneud honiadau difrifol am amryw o swyddogion a chyflogeion y cyngor, wedi datgelu gwybodaeth gyfrinachol i drydydd partïon, wedi cyflwyno sylwadau ar ran ei gydnabod personol agos ac wedi rhoi pwysau amhriodol ar un o swyddogion y cyngor i'w helpu.

Canfu'r Tribiwnlys Achos yn unfrydol bod y cynghorydd wedi methu â chydymffurfio â Chod Ymddygiad Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy fel a ganlyn:

- Mae'n rhaid i chi gyflawni eich dyletswyddau a'ch cyfrifoldebau gan roi sylw dyledus i'r egwyddor o gyfle cyfartal i bob person, ni waeth be fo'i ryw, hil, anabledd, cyfeiriadedd rhywiol, oed neu grefydd (paragraff 4(a)).
- Mae'n rhaid i chi ddangos parch ac ystyriaeth tuag at eraill (paragraff4(b)).
- Mae'n rhaid i chi beidio â bwlio nac aflonyddu ar unrhyw un (paragraff 4(c)).
- Mae'n rhaid i chi beidio â gwneud dim sy'n peryglu, neu sy'n debygol o beryglu didueddrwydd y rheini sy'n gweithio i, neu ar ran, eich awdurdod (paragraff 4(d)).
- Mae'n rhaid i chi beidio â datgelu gwybodaeth gyfrinachol neu wybodaeth sy'n rhesymol ei hystyried yn wybodaeth o natur gyfrinachol, heb ganiatâd penodol rhywun sydd â'r awdurdod i roi caniatâd o'r fath, neu oni bai ei bod yn ofynnol yn ôl y gyfraith i wneud hynny (paragraff 5(a)).
- Mae'n rhaid i chi beidio ag ymddwyn mewn ffordd a allai fod yn rhesymol ei hystyried yn un a fyddai'n dwyn anfri ar eich swydd neu eich awdurdod (paragraff 6.1 (a)).
- Mae'n rhaid i chi beidio, yn eich capasiti swyddogol neu fel arall, ddefnyddio neu geisio defnyddio eich safle yn amhriodol i roi neu i sicrhau mantais i chi eich hun, neu i unrhyw un arall, neu i greu neu i osgoi anfantais i chi eich hun, neu i unrhyw un arall (paragraff 7(a)).
- Os oes gennych chi fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes y mae a wnelo eich awdurdod ag ef, mae'n rhaid i chi, oni roddwyd i chi ollyngiad gan bwyllgor safonau eich awdurdod, beidio â cheisio dylanwadu ar benderfyniad ynghylch y busnes hwnnw (paragraff 14(1)(c)).
- Os oes gennych chi fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes y mae a wnelo eich awdurdod ag ef, mae'n rhaid i chi, oni roddwyd i chi ollyngiad gan bwyllgor safonau eich awdurdod, beidio â gwneud unrhyw sylwadau ysgrifenedig (p'un ai drwy lythyr, neges ffacs neu ryw ffurf arall ar gyfathrebu electronig), mewn perthynas â'r busnes hwnnw (paragraff 14(1)(d)).

Daeth y Tribiwnlys Achos i'r casgliad unfrydol y dylid gwahardd y cynghorydd am gyfnod o 18 mis rhag bod na dod yn aelod o Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy nac o unrhyw awdurdod perthnasol arall yn ôl ystyr hynny yn Neddf Llywodraeth Leol 2000.

Apeliadau

Yn ystod y cyfnod adrodd, ni chynhaliwyd dim gwrandawiadau tribiwnlys apêl.

Adran 4 – Ein Cwsmeriaid

Yn yr adran hon:

- Arolwg boddhad cwsmeriaid

Arolwg boddhad cwsmeriaid

Mae PDC yn gwneud ei orau i wella'r modd y darperir gwasanaethau i gwsmeriaid, a'i nod yw sicrhau bod ein cwsmeriaid yn ganolog i bopeth a wnawn.

Yn ystod 2017-2018, dosbarthodd PDC arolwg boddhad cwsmeriaid ar gwblhau achosion. Mae adborth yr arolwg yn ein galluogi i ddeall yn well beth yw anghenion ein cwsmeriaid, a bydd yn rhoi cipolwg gwerthfawr ar feysydd llwyddiannus PDC, yn ogystal â thynnu sylw at y meysydd hynny y mae angen i PDC eu gwella.

Cawsom 1 ffurflen wedi'i llenwi yn ystod 2017-2018 yn dweud:

- bod PDC wedi ymateb yn brydlon
- bod PDC yn gwrtais ac yn barod i helpu
- ei fod yn fodlon â'r gwasanaeth a gafodd
- ei fod yn gallu deall y broses
- bod yr wybodaeth yn y ffurflenni cyfarwyddyd yn ddefnyddiol
- ein bod wedi prosesu'r achos yn effeithlon.

Adran 5 – Blaenoriaethau Busnes

Yn yr adran hon:

- Blaenoriaethau busnes ar gyfer 2018-2019

Mae'n bwysig bod PDC yn parhau i ddatblygu er mwyn darparu'r gwasanaethau gorau posibl i'n cwsmeriaid. Mae'r adran hon yn ymwneud â'r modd y bydd PDC yn adeiladu ar ei gyflawniadau drwy ganolbwyntio ar flaenoriaethau busnes a'n hymrwymiad i'n cwsmeriaid.

Blaenoriaethau Busnes ar gyfer 2018-2019

- Rhoi sylw i'r gofyniad am aelodau cyfreithiol newydd i PDC gyda golwg ar gynyddu amrywiaeth ei aelodaeth.
- Cynllunio a darparu digwyddiad hyfforddiant i'r holl aelodau a hyfforddiant ar gyfer aelodau cyfreithiol newydd.
- Rhoi system werthuso newydd ar waith i'r holl aelodau.
- Parhau i fonitro a diweddaru gwefan PDC i gynnwys dulliau cyfathrebu heb fod yn rhai ysgrifenedig.
- Darparu gwasanaeth effeithiol ac effeithlon, bodloni dangosyddion perfformiad allweddol ac ymateb i adborth mewn arolygon boddhad cwsmeriaid.

Adran 6 – Gwariant

Yn yr adran hon:

- Gwariant ar gyfer 2017-2018

Gwariant ar gyfer 2017-2018

Cynnwys	Swm
Ffioedd a Threuliau'r Aelodau ar gyfer achosion tribiwnlys*	£30,000
Digwyddiadau Tribiwnlys (costau gwrandawiadau)*	£6,000
Cyfanswm	**£36,000**

* wedi'i dalgrynnu i'r £1,000 agosaf